

Wederhoor aannemers

We hebben de vijf grootste spooraannemers vragen gesteld over kwartsproblematiek. Hieronder staan hun volledige antwoorden.

Zonder aankondiging vooraf reageerde Bouwend Nederland namens de aannemers BAM, Dura Vermeer en VolkerRail:

1. We hebben een grote hoeveelheid beelden verzameld van spoorwerkzaamheden, met allerlei verschillende machines en handelingen. De beelden bestrijken een lange periode, de meest recente zijn van dit voorjaar. Op veel van de beelden is sprake van flinke stofvorming en spoorwerkers die zich niet aan de veiligheidsvoorschriften houden. We hebben de beelden voorgelegd aan deskundigen, zij concluderen dat de medewerkers een verhoogd risico lopen doordat ze worden blootgesteld aan respirabel kwartsstof. Wat is hierop jullie reactie?

We kennen de beelden waar u op doelt niet en daarom kunnen we daar ook niet inhoudelijk op ingaan. Mochten er, ondanks alle maatregelen, trainingen en verplichte PBM's (zie onze eerdere mail aan u dd 22 maart 2021), beelden zijn waaruit blijkt dat onze medewerkers niet optimaal beschermd zijn tijdens de werken waar u aan refereert, dan betreuren wij dit ten zeerste.

De railinfra sector hecht zeer aan de veiligheid van de medewerkers. Daarom verzoeken wij u om aan te geven op welke datum en locatie medewerkers op een onveilige manier hebben gewerkt. Dan kunnen onze lidbedrijven de betreffende projectleiders en medewerkers daarop aanspreken en eventueel noodzakelijke verbeteracties in gang zetten.

2. Ingenieursbureau 4Infra concludeert in een rapport van 2018 dat de spoorbranche niet voldoet aan de Arbowet, omdat er voor kwarts geen beleid is dat zich richt op het totaal wegnemen van de gevaarbron. Wat is hierop jullie reactie?

In de spoorsector werken we conform de SPC00033 om de veilige bereikbaarheid van het Nederlandse spoor te waarborgen. Wij werken conform de brancherichtlijnen zoals vastgelegd in het Arbocatalogus van de Stichting RailAlert. Vanaf de leverancier wordt de kwartsstof zoveel mogelijk gewassen aangeleverd en nat verwerkt. Er is momenteel onderzoek gaande naar de risico's van verschillende gesteentes. Hiervoor is reeds in 2019 een onderzoek gestart, zie onderstaande: Onderzoek 2019-2021

Naar aanleiding van de terugkerende problematiek inzake het stofgehalte (kwartsstof) bij het vervaardigen, transporteren en verwerken van ballast loopt er momenteel een nieuw onderzoek. Doel van dit onderzoek is om vast te stellen welke risico's verschillende gesteenten (groeves) hebben op de gezondheid voor de verwerkers van ballast en omgeving, of er mogelijkheden zijn om het risico bij de bron te reduceren of weg te nemen, of de SPC00033 dient te worden aangepast en of een éénduidige uniforme meetmethode gehanteerd of ontwikkeld kan worden.

Het onderzoek bestaat uit de volgende drie fasen:

Tijdens fase 1 is de samenstelling van de verschillende soorten ballast onderzocht en zijn er stofmetingen uitgevoerd tijdens het simuleren van activiteiten in een experimentele opstelling onder geconditioneerde omstandigheden. Dit onderzoek is inmiddels afgerond (november 2020).

Tijdens fase 2 worden alle reeds uitgevoerde onderzoeken in het verleden m.b.t. kwartsstof geëvalueerd, wordt er een uniforme meetmethode vastgesteld en vervolgens worden er diverse

praktijkmetingen uitgevoerd. Dit onderzoek is gestart in Januari 2021 en heeft een doorlooptijd van in totaal 8 maanden.

Tijdens fase 3 zal op basis van de resultaten en aanbevelingen worden vastgesteld hoe de Arbocatalogus en de SPC00033 kan worden aangepast om blootstelling aan respirabel kwarts zoveel als mogelijk te kunnen beperken.

<https://arbo.railalert.nl/risicos/gevaarlijke-stoffen/kwarts-in-respirabel-stof-en-het-gevaar-van-blootstelling>

Uiteraard sluiten de spooraanneemers verenigd in de Vakgroep Railinfrastructuur van Koninklijke Bouwend Nederland zich aan bij de maatregelen die voortkomen uit het onderzoek van RailAlert en ProRail.

Strukton:

1. We hebben een grote hoeveelheid beelden verzameld van spoorwerkzaamheden, met allerlei verschillende machines en handelingen. De beelden bestrijken een lange periode, de meest recente zijn van dit voorjaar. Op veel van de beelden is sprake van flinke stofvorming en spoorwerkers die zich niet aan de veiligheidsvoorschriften houden. We hebben de beelden voorgelegd aan deskundigen, zij concluderen dat de medewerkers een verhoogd risico lopen doordat ze worden blootgesteld aan respirabel kwartsstof. Wat is hierop jullie reactie?

Waar mogelijk nemen wij risico's bij de bron weg. Gaat dat niet, dan passen wij beschermingsmiddelen toe zoals beschreven in de Arbocatalogus. In het geval van respirabel kwartsstof betekent dit dat we allereerst proberen te voorkomen dat kwartsstof vrijkomt. Lukt dat niet, dan zetten wij collectieve maatregelen in, zoals de inzet van onze machines met overdrukcabine met P3-stoffilter, de inzet van de SALT (StofArmLosTrein), het extra wassen (nat maken) van ballast voor belading, het vernevelen van ballast in depot, het uitrusten van al onze machines met watertanks en vernevelaars, e.d. Daarnaast vragen wij mensen daar waar kans is op blootstelling aan kwartsstof altijd FFP3 stofmaskers te gebruiken en vragen wij mensen in de buurt van bijv. de kettinghor een integrale helm met versluchtcirculatie en stoffilters te gebruiken.

Wij kennen de beelden waar u op doelt niet en kunnen daar dan ook niet specifiek op ingaan. Maar als er beelden zijn waaruit blijkt dat medewerkers op locaties waar kans is op blootstelling aan kwartsstof geen FFP3 stofmaskers of integrale helm met versluchtcirculatie en stoffilters gebruikt, is dat ontzettend vervelend. Wij vragen in onder meer instructies, lesbrieven en werkoverleggen continu aandacht voor het belang van veilig werken waaronder het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen. Ook stimuleren wij dat mensen elkaar daarop aanspreken, zowel in ons bedrijf als in de branche. Wij kunnen hier nooit genoeg aandacht voor vragen en blijven daarmee doorgaan. Op basis van de uitkomsten van het TNO-onderzoek naar transport, handelingen en verwerking van ballast zullen wij ook verdere maatregelen bepalen.

Wij vinden de veiligheid en gezondheid van de medewerkers enorm belangrijk. Daarom zouden wij heel graag van u vernemen op welke datum en op welke locatie de beelden zijn gemaakt waar sprake is van flinke stofvorming en spoorwerkers die zich niet aan de veiligheidsvoorschriften houden. Dan

kunnen wij de betreffende collega's en leidinggevenden daarop aanspreken en eventueel verbeteracties plegen.

2. Ingenieursbureau 4Infra concludeert in een rapport van 2018 dat de spoorbranche niet voldoet aan de Arbowet, omdat er voor kwarts geen beleid is dat zich richt op het totaal wegnemen van de gevaarbron. Wat is hierop jullie reactie?

Wij werken volgens de regels en richtlijnen, waaronder de Arbocatalogus. Het allerbeste is om het risico bij de bron weg te nemen. In het rapport wordt gesteld dat op meerdere plaatsen in Europa steensoorten worden gewonnen die van nature geen kwarts bevatten en dat een beperkt aantal groeves/leveranciers in Europa zich heeft laten certificeren voor de levering van steenslag en/of padverhardingsmateriaal voor de Nederlandse spoormarkt. De steenslag wordt zoveel mogelijk gewassen aangeleverd en nat verwerkt. Er loopt een onderzoek naar de risico's van verschillende gesteentes. Het doel van dat onderzoek is om vast te stellen welke risico's verschillende gesteenten (groeves) hebben op de gezondheid voor de verwerkers van ballast en omgeving, of er mogelijkheden zijn om het risico bij de bron te reduceren of weg te nemen, of de SPC00033 dient te worden aangepast en of een eenduidige uniforme meetmethode gehanteerd of ontwikkeld kan worden. Wij zullen ons vanzelfsprekend aansluiten bij de branchebrede maatregelen die voortkomen uit het onderzoek.

3. In uw mail van 22 maart verwijst u naar een kwartsstofmeting van 2019. Kunt u ons deze metingen opsturen?

Deze metingen stellen wij niet beschikbaar.

4. Hoeveel medewerkers en oud-medewerkers van Strukton hebben fysieke klachten gekregen door kwartsstof?

Wij hebben geen meldingen gekregen dat medewerkers of oud-medewerkers van Strukton fysieke klachten hebben gekregen door kwartsstof.

5. We begrijpen dat er medewerkers zijn die vanwege longproblemen op kantoor zijn gaan werken. Om hoeveel medewerkers gaat het?

Als het werk buiten voor medewerkers vanwege bijvoorbeeld fysieke klachten zwaar wordt, proberen we hen altijd een andere werkplek aan te bieden. Ons zijn geen voorbeelden bekend van medewerkers die vanwege blootstelling aan kwartsstof op kantoor zijn gaan werken.

6. In onze uitzending zit ook een interview met voormalig Strukton medewerker Marco Werff. Hij vertelt ons dat hij tientallen jaren onvoldoende beschermd in stof van kwartshoudende spoorballast heeft gewerkt. Nu heeft hij zware longproblemen. Volgens dhr. Werff heeft Strukton hem in het verleden verteld dat er geen verband is tussen zijn werk en zijn longproblemen. Klopt het dat er volgens Strukton geen verband is tussen de longproblemen van dhr. Werff en zijn werk?

Wij vinden het enorm vervelend dat Marco Werff longproblemen heeft. Wij hebben geen inzicht in zijn specifieke situatie dus kunnen daar niet over oordelen. Bovendien gaan wij in het openbaar niet in op persoonlijke situaties.

7. Is het volgens Strukton mogelijk dat de longproblemen van dhr. Werff door zijn werk komen?

Wij hebben geen inzicht in zijn specifieke situatie dus kunnen daar niet over oordelen.

Swietelsky:

1. We hebben een grote hoeveelheid beelden verzameld van spoorwerkzaamheden, met allerlei verschillende machines en handelingen. De beelden bestrijken een lange periode, de meest recente zijn van dit voorjaar. Op veel van de beelden is sprake van flinke stofvorming en spoorwerkers die zich niet aan de veiligheidsvoorschriften houden. We hebben de beelden voorgelegd aan deskundigen, zij concluderen dat de medewerkers een verhoogd risico lopen doordat ze worden blootgesteld aan respirabel kwartsstof. Wat is hierop jullie reactie?

Allereerst kennen wij natuurlijk de beelden niet waaraan u refereert. Inhoudelijk kunnen we daarom niet specifiek ingaan op de situatie. Kunt u aangeven op welke datum en locatie(s) de opnames zijn gemaakt? Dan kunnen wij vervolgens bepalen of het een project van Swietelsky betrof en bij de betrokken collega's navragen welke beheersmaatregelen zijn toegepast. Zoals in onze vorige reactie al aangegeven volgen wij de Arbocatalogus Railinfra bij het nemen van beheersmaatregelen, een en ander conform de Arbeid-hygiënische Strategie. In onze vorige reactie hebben wij diverse voorbeelden van beheersmaatregelen genoemd.

2. Ingenieursbureau 4Infra concludeert in een rapport van 2018 dat de spoorbranche niet voldoet aan de Arbowet, omdat er voor kwarts geen beleid is dat zich richt op het totaal wegnemen van de gevaarbron. Wat is hierop jullie reactie?

Zoals in onze eerdere reactie aangegeven zijn wij zelf reeds in 2017, uit eigen beweging en op eigen kosten, gestart met een onderzoek naar zowel respirabel kwartsstof en de mogelijkheid om kwartsloze basalt toe te (gaan) passen. De resultaten van dit onderzoek hebben wij gedeeld met onze collega's en ProRail en vormen mede de aanleiding van het branche brede TNO onderzoek dat door de spooraannemers samen met ProRail en RailAlert is opgestart. Dit onderzoek, waar Swietelsky actief aan deelneemt, bestaat uit 3 fasen en moet onder meer inzicht geven in de mogelijkheden om het risico bij de bron aan te pakken, dan wel de Arbocatalogus en SPC-00033 (norm ProRail inzake ballast) aan te passen om blootstelling aan respirabel kwarts verder te beperken.

Voor nadere informatie over dit onderzoekstraject verwijzen wij u gaarne door naar de website van RailAlert, via onderstaande link:

<https://arbo.railalert.nl/risicos/gevaarlijke-stoffen/kwarts-in-respirabel-stof-en-het-gevaar-van-blootstelling>